

Olimpiada Națională de Matematică
Etapa Locală, județul Timiș
7.02.2025

clasa a X-a
Barem de corectare și notare

1. Demonstrați că pentru orice $z \in \mathbf{C}$ cu $|z| = 1$ are loc inegalitatea:
 $1012 \cdot |1 + z| + |1 + z^2| + |1 + z^3| + \dots + |1 + z^{2025}| \geq 2024.$

S.G.M. 10/2024

Soluție:

$$\begin{aligned} & 1012 \cdot |1 + z| + |1 + z^2| + |1 + z^3| + \dots + |1 + z^{2025}| = \\ & = \sum_{k=1}^{1012} (|1 + z| + |1 + z^{2k+1}|) + \sum_{k=1}^{1012} |1 + z^{2k}| \geq \dots 2p \\ & \geq \sum_{k=1}^{1012} |1 + z - (1 + z^{2k+1})| + \sum_{k=1}^{1012} |1 + z^{2k}| = \dots 2p \\ & = \sum_{k=1}^{1012} |z| \cdot |1 - z^{2k}| + \sum_{k=1}^{1012} |1 + z^{2k}| = \sum_{k=1}^{1012} (|1 - z^{2k}| + |1 + z^{2k}|) \geq \dots 2p \\ & \geq \sum_{k=1}^{1012} |1 - z^{2k} + 1 + z^{2k}| = \sum_{k=1}^{1012} 2 = 2024 \dots 1p \end{aligned}$$

2. Determinați perechile de numere reale pozitive (x, y) care verifică simultan condițiile:

$$\begin{cases} \sqrt[4]{x\sqrt{x}} - \sqrt[4]{y\sqrt{y}} = 7 \\ \sqrt[14]{x\sqrt{x\sqrt{x}}} + \sqrt[14]{y\sqrt{y\sqrt{y}}} = 3 \end{cases}$$

Soluție:

Sistemul de ecuații este echivalent cu

$$\begin{cases} x^{\frac{3}{8}} - y^{\frac{3}{8}} = 7 \\ x^{\frac{1}{8}} + y^{\frac{1}{8}} = 3 \end{cases} \dots 2p$$

Notând $x^{\frac{1}{8}} = a > 0$ și $x^{\frac{1}{8}} = b > 0$, sistemul devine $\begin{cases} a^3 - b^3 = 7 \\ a + b = 3 \end{cases} \dots 1p$

Cum $a = 3 - b \Rightarrow (3 - b)^3 - b^3 = 7 \Leftrightarrow 2b^3 - 9b^2 + 27b - 20 = 0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 2b^3 - 2b^2 - 7b^2 + 7b + 20b - 20 = 0 \Leftrightarrow (b - 1)(2b^2 - 7b + 20) = 0 \dots 2p$

cu unica soluție reală pozitivă $b = 1$, de unde $a = 2 \dots 1p$

Deci $(x, y) = (2^8, 1) \dots 1p$

3. Dacă $a, b, c \in (0, 1)$ sau $a, b, c \in (1, +\infty)$, demonstrați că:

- a) $\log_a b + \log_b c + \log_c a \geq 3$
b) $\log_a^2 b + \log_b^2 c + \log_c^2 a \geq \log_a b + \log_b c + \log_c a$

Soluție:

a) Din ipoteză avem că $\log_a b, \log_b c, \log_c a \in (0, +\infty)$. Aplicând inegalitatea dintre media aritmetică și media geometrică pentru aceste numere obținem: ...1p

$$\log_a b + \log_b c + \log_c a \geq 3\sqrt[3]{\log_a b \cdot \log_b c \cdot \log_c a} = 3 \quad \dots 1p$$

b) Metoda 1

Folosind inegalitatea Cauchy-Buniakovski-Schwarz, obținem:

$$(1 \cdot \log_a b + 1 \cdot \log_b c + 1 \cdot \log_c a)^2 \leq (1^2 + 1^2 + 1^2) (\log_a^2 b + \log_b^2 c + \log_c^2 a) \\ \Leftrightarrow (\log_a b + \log_b c + \log_c a)^2 \leq 3 \cdot (\log_a^2 b + \log_b^2 c + \log_c^2 a) \quad \dots 2p$$

Folosind subpunctul a), rezultă că

$$(\log_a b + \log_b c + \log_c a)^2 \leq (\log_a b + \log_b c + \log_c a) \cdot (\log_a^2 b + \log_b^2 c + \log_c^2 a) \quad \dots 2p$$

$$\Rightarrow \log_a^2 b + \log_b^2 c + \log_c^2 a \geq \log_a b + \log_b c + \log_c a \quad \dots 1p$$

Metoda 2

$$\log_a^2 b + \log_b^2 c + \log_c^2 a = \frac{4\log_a^2 b + \log_b^2 c + \log_c^2 a}{6} + \\ + \frac{\log_a^2 b + 4\log_b^2 c + \log_c^2 a}{6} + \frac{\log_a^2 b + \log_b^2 c + 4\log_c^2 a}{6} \geq \quad \dots 2p$$

$$\geq \sqrt[6]{\log_a^8 b \log_b^2 c \log_c^2 a} + \sqrt[6]{\log_a^2 b \log_b^8 c \log_c^2 a} + \sqrt[6]{\log_a^2 b \log_b^2 c \log_c^8 a} = \quad \dots 2p$$

$$= \log_a b + \log_b c + \log_c a \quad \dots 1p$$

4. Se consideră punctele distincte A, B, C de afixe z_A, z_B și respectiv z_C , unde z_A, z_B, z_C sunt numere complexe cu $|z_A| = |z_B| = |z_C|$. Demonstrați că:

a) $z_A \cdot |z_B - z_C| + z_B \cdot |z_C - z_A| + z_C \cdot |z_A - z_B| = 0$ dacă și numai dacă ΔABC este echilateral.

b) $z_A^3 \cdot (z_B - z_C) + z_B^3 \cdot (z_C - z_A) + z_C^3 \cdot (z_A - z_B) = 0$ dacă și numai dacă ΔABC este echilateral.

Soluție:

Din ipoteză rezultă că centrul cercului circumscris ΔABC este originea planului complex O1p

a) Notând cu $a, b, c \in \mathbf{R}^*$ lungimile laturilor $[BC], [AC]$ și respectiv $[AB]$, relația din ...1p

$$\text{ipoteză este echivalentă cu } az_A + bz_B + cz_C = 0 \Leftrightarrow \frac{az_A + bz_B + cz_C}{a+b+c} = 0 \Leftrightarrow z_I = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow I = O \Leftrightarrow \Delta ABC \text{ este echilateral, unde } I(z_I) \text{ este centrul cercului înscris în } \Delta ABC. \quad \dots 1p$$

$$\text{b) } z_A^3 \cdot (z_B - z_C) + z_B^3 \cdot (z_C - z_A) + z_C^3 \cdot (z_A - z_B) =$$

$$= z_A^3 z_B - z_A^3 z_C + z_B^3 z_C - z_B^3 z_A + z_C^3 \cdot (z_A - z_B) =$$

$$= z_A z_B (z_A^2 - z_B^2) - z_C (z_A^3 - z_B^3) + z_C^3 \cdot (z_A - z_B) =$$

$$= (z_A - z_B)[z_A^2(z_B - z_C) + z_A z_B(z_B - z_C) - z_C(z_B^2 - z_C^2)] = \quad \dots 1p$$

$$= (z_A - z_B)(z_B - z_C)(z_A^2 - z_C^2 + z_A z_B - z_C z_B) =$$

$$= (z_A - z_B)(z_B - z_C)(z_A - z_C)(z_A + z_B + z_C) \quad \dots 1p$$

Cum z_A, z_B, z_C sunt numere complexe nenule, distincte două câte două, avem că

$$z_A^3 \cdot (z_B - z_C) + z_B^3 \cdot (z_C - z_A) + z_C^3 \cdot (z_A - z_B) = 0 \Leftrightarrow z_A + z_B + z_C = 0 \Leftrightarrow \quad \dots 1p$$

$$\Leftrightarrow \frac{z_A + z_B + z_C}{3} = 0 \Leftrightarrow z_G = 0 \Leftrightarrow G = O \Leftrightarrow \Delta ABC \text{ este echilateral, unde } G(z_G) \text{ este centrul} \quad \dots 1p \\ \text{de greutate al } \Delta ABC.$$